

DRAUDIMO BROKERIŲ RŪMAI

Juridinio asmens kodas 300061764. Buveinės adresas Vytenio g. 6, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. Tel. +370 679 19225. El. paštas
administracija@dbir.lt

Lietuvos Respublikos finansų
ministerija
GAUTA
2026-08-21 Nr. 5K-26/12731

LIETUVOS DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONIŲ ASOCIACIJA

Juridinio asmens kodas 124239045. Buveinės adresas Vytenio g. 6, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. El. paštas prezidentas@ldbria.lt,
sekretorius@ldbria.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
J. Tumo-Vaižganto g. 8, 01108 Vilnius
Siunčiama el. paštu finmin@finmin.lt

DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

2026 m. rugpjūčio 21 d.
Vilnius

Susipažinę su Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo projektu ir jo aiškinamuoju raštu, suprantame projekto rengėjų siekį užtikrinti visišką Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva) 288 straipsnio nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę ir nekvestionuojame tokio perkėlimo poreikio.

Vis dėlto, iš pateikto projekto ir jo aiškinamojo rašto nėra pakankamai aiški siūlomo pakeitimo esmė, jį lėmusios aplinkybės ir numatoma praktinio taikymo apimtis būtent draudimo ir perdraudimo paslaugų atžvilgiu. Be to, siūloma formuluotė kelia abejonių dėl jos suderinamumo su specialiuoju draudimo veiklos reguliavimu ir gali sudaryti prielaidas klaidingai interpretuoti subjektų, turinčių teisę teikti draudimo ir perdraudimo paslaugas, ratą bei tokios veiklos vykdymo sąlygas.

Šie klausimai aktualūs atsižvelgiant į specifinį ir išsamų draudimo sektoriaus teisinį reguliavimą. Draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimą ir vykdymą Europos Sąjungos lygmeniu reglamentuoja Direktyva 2009/138/EB (Mokumas II), draudimo ir perdraudimo produktų platinimą – Direktyva (ES) 2016/97 (IDD), o šių sričių reguliavimas nacionalinėje teisėje įtvirtintas Draudimo įstatyme. Šiuose teisės aktuose nustatomas draudimo ir perdraudimo veiklos licencijavimo režimas, reglamentuojamas draudimo ir perdraudimo produktų platinimas, apibrėžiami šias veiklas vykduojantys subjektai ir jiems taikomi reikalavimai.

Siekiant tinkamai įvertinti siūlomo pakeitimo praktines pasekmes, mūsų vertinimu, būtų svarbu aiškiau atskleisti, kokios draudimo ir perdraudimo paslaugos turimos omenyje būtent siūlomos nuostatos kontekste ir kokios galimos teisinės ir praktinės pakeitimų pasekmės.

Aiškinamajame rašte nurodoma, kad draudimo ir perdraudimo veikla gali užsiimti tik atitinkamas licencijas turintys asmenys, todėl tokia veikla negali būti laikoma atsitiktine ar neįprasta asmenų veikla. Kartu nurodoma, kad veikla, kuri laikoma draudimu, tačiau nėra reguliuojama Draudimo įstatymu, praktikoje taip pat iš esmės būna įprasta ir tiesiogiai susijusi su kita asmens vykdoma veikla. Be kita ko, lieka neaišku, kas aiškinamajame rašte laikoma „veikla, kuri laikoma draudimu, bet nėra reguliuojama Draudimo įstatymu“, kokios konkrečiai

paslaugos ar sandoriai priskiriami šiai kategorijai ir koku pagrindu jie laikomi draudimu. Kartu paminėtina, kad IDD numato papildomos veiklos draudimo tarpininko kategoriją, kai asmens pagrindinė profesinė veikla nėra draudimo produktų platinimas, tačiau draudimo produktas papildo jo tiekiamą prekę ar teikiamą paslaugą. Toks draudimo produktų platinimas gali būti nuolatinė ir įprasta atitinkamo subjekto ekonominės veiklos dalis, todėl jo kvalifikavimas kaip papildomos veiklos nereikštų, kad atitinkami sandoriai yra atsitiktiniai.

Būtent pirmiau įvardyti aiškinamojo rašto teiginiai ir sąvokos kelia klausimų dėl siūlomo pakeitimo praktinio turinio. Lieka nepakankamai aišku, kokias konkrečias praktines situacijas siekiama sureguliuoti siūlomu pakeitimu.

Atsižvelgdami į tai, prašome projekto rengėjų paaiškinti:

1. Kokia veikla, paslaugos, teikėjai ar sandoriai siūlomos nuostatos tikslais patenka į „draudimo ir perdraudimo paslaugų“ sąvoką tais atvejais, kai šie sandoriai laikomi atsitiktiniais ir apmokestinamasis asmuo įprastai nesiverčia tokios rūšies veikla? Pagal kokį kriterijų jos laikomos „draudimu“ bei kokias praktines situacijas siekiama apimti šiuo pakeitimu?
2. Koks yra siūlomos nuostatos santykis su specialiuoju draudimo sektoriaus reguliavimu? Jeigu siūloma nuostata apima draudimo ar perdraudimo paslaugas, nepatenkančias į Draudimo įstatymo reguliavimo sritį, kokios tai paslaugos ir dėl kokių priežasčių joms šis reguliavimas netaikomas?

Atkreiptinas dėmesys, kad siūloma formuluotė gali kelti reguliavimo nuoseklumo ir teisinio aiškumo klausimų bei formuoti ydingą praktiką. Draudimo ir perdraudimo veiklos vykdymo sąlygas bei subjektų, turinčių teisę teikti šias paslaugas, ratą nustato specialieji draudimo veiklą reglamentuojantys teisės aktai. Todėl PVM įstatyme įtvirtinus nuostatą apie atsitiktinį draudimo ar perdraudimo paslaugų teikimą asmens, kuris įprastai tokia veikla nesiverčia, gali susidaryti klaidingas įspūdis, kad tokia veikla gali būti vykdoma ir specialiuosiuose teisės aktuose nenumatytų nereguliuojamų subjektų. Tokia nuostata praktikoje taip pat galėtų būti pasitelkiama grindžiant tokios veiklos teisėtumą. Siekiant išvengti tokio aiškinimo ir galimų iškraipymų, PVM įstatymo nuostatos turėtų būti formuluojamos taip, kad nekiltų abejonių, jog jos nekeičia ir neišplečia subjektų, turinčių teisę vykdyti draudimo ar perdraudimo veiklą, ratą.

Taip pat siūlytina aiškinamajame rašte atsakyti teiginio apie „veiklą, kuri laikoma draudimu, bet nėra reguliuojama Draudimo įstatymu“. Toks teiginys suponuoja, kad gali egzistuoti draudimo paslaugų teikimas už Draudimo įstatyme nustatyto reguliavimo ribų. Jeigu turimos omenyje paslaugos ar produktai, kurie pagal specialiuosius draudimo teisės aktus nėra laikomi draudimo produktais ar draudimo paslaugomis, jie atitinkamai neturėtų būti apibūdinami kaip draudimo ar perdraudimo paslaugų teikimas.

Mūsų vertinimu, pirmiau aptartų aspektų išsamiau neįvertinus ir neatskleidus aiškinamajame rašte, draudimo rinkos dalyviams sudėtinga įvertinti siūlomo pakeitimo turinį ir jo galimas pasekmes. Todėl, nekvestionuodami poreikio užtikrinti tinkamą PVM direktyvos nuostatų perkėlimą, siūlytume papildyti projekto aiškinamąjį raštą, aiškiau atskleidžiant siūlomo pakeitimo priežastis ir numatomą jo taikymą draudimo ir perdraudimo paslaugų atžvilgiu bei, esant galimybei, pateikiant praktinių situacijų, kurioms ši nuostata būtų taikoma, pavyzdžius.

Pagarbiai

Draudimo brokerių rūmų vardu
Direktorė
Raminta Žimkutė-Pinelė

Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacijos vardu
Prezidentas
Šarūnas Frolenko